

**Referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet torsdag den 2. februar 2023, Vester
Voldgade 123, 1552 København**

Fra Vildtforvaltningsrådet (VFR) deltog

Jan Eriksen	Formand
Henrik Bertelsen	Landbrug & Fødevarer, LF (næstformand)
Birgitte Heje Larsen	Dyrenes Beskyttelse, DB
Flemming Torp	Friluftsrådet, FR
Peter A. Busck	Dansk Skovforening, DS
Claus Lind Christensen	Danmarks Jægerforbund, DJ
Birgitte Marcussen	Danmarks Naturfredningsforening, DN
Egon Østergaard	Dansk Ornitologisk Forening, DOF

Fra Aarhus Universitet, DCE deltog

Ole Roland Therkildsen

Niels Kanstrup (ved punkt 4)

Fra Miljøstyrelsen (MST) deltog

Kontorchef Jens Skovager Østergaard

Funktionsleder Camilla Uldal

Mariann Chriel (ved punkt 2)

Fra Miljøministeriets departement (MIM) deltog

Teamleder Marie Dahl Kongerslev

Sekretær for Vildtforvaltningsrådet Lasse Zöga Diederichsen

Kontorchef Charlotte Brøndum

Deltog ikke

Christina Ahlefeldt-Laurvig (Landbrug & Fødevarer, LF)

1. Godkendelse af dagsorden	2022-04-01
Dagsordenen blev godkendt.	
2. Invasive rovdyr	2022-04-02
<i>Ramme:</i> Mariann Chriel (MST) præsenterede midtvejsevalueringen af forvaltningsplanen for invasive rovdyr, samt princippet for scoring af invasive arter. Scoringen fokuserer på seks parametre - spredningspotentialer, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkning af hjemmehørende arter, økonomiske effekter, påvirkning af økosystemfunktioner samt helbredseffekter. Mårhund, vaskebjørn og mink scorer stadig højt. I 2020 blev natsigte tilladt til brug ved bekæmpelse af mårhund og vaskebjørn, og antallet af mårhunde i naturen er faldende. MST har igangsat undersøgelser om fødevalg og skade på mårhunde ved brug af fælder.	
Drøftelse: Henrik Bertelsen (LF) spurgte til, hvor der nedlægges mink og undrede sig over, at sikavildt og dåvildt har samme spredningsscore ift. deres status som invasive arter. Birgitte Heje Larsen (DB) fremhævede, at man skal lade dyrene være i fred i yngletiden, selvom de er invasive. Mariann Chriel (MST) oplyste, at der er en lang række arter, der drøftes i forhold til, om de kan kategoriseres som hhv. invasive eller ikkehjemmehørende. Der er arter, som fremgår af EU's liste over invasive ikkehjemmehørende arter, som ikke er problematiske i Danmark, da de ikke kan sprede sig her i landet. Der vil i den endelige evaluering af forvaltningsplanen indgå kort over minkens spredning i de enkelte kommuner. Endeligt blev det pointeret, at jagtetikken foreskriver, at man skal sørge for først at skyde unger og dernæst forældre, og at dette også gælder for invasive arter. Birgitte Marcussen (DN) spurgte om, hvad der er skyld i, at der ses et fald i antallet af jægere involveret i bekæmpelsen, og om der var tilstrækkelige ressourcer til indsatsen. Hun kommenterede, at der med reduktionen i antallet af minkfarme var en god chance for at udrydde de vilde mink. Claus Lind Christensen (DJ) svarede, at når antallet af dyr falder, vil antallet af bekæmpelsesjægere, der skyder mårhunde også falde, men at det også er et spørgsmål om, at bekæmpelsesjægerne får anerkendelse for deres arbejde. Jan Eriksen konkluderede, at det er meget positivt, at bekæmpelsen af invasive arter ser ud til at være effektiv, der kan dog være behov for, at Miljøstyrelsen kontakter Fødevareministeriet i forbindelse med genoptagelsen af minkavl i Danmark med henblik på en kortlægning af spredningen af mink fra minkfarme. Flere parter udtrykte ros til jægerne for arbejdet i bekæmpelsen af de invasive rovdyr.	
3. Vildtforvaltningsrådets udvalg – kommissorier og sammensætning	2022-04-03 2022-04-04 2022-04-05 2022-04-06 2022-04-07 2022-04-08

	2022-04-09 2022-04-10 2022-04-11
<i>Ramme:</i> Jan Eriksen gennemgik kort udvalgene under VFR, deres kommissorier og sammensætning. Nogle kommissorier er forældede og bør opdateres. De respektive formænd i udvalgene og arbejdsgrupperne vil gennemgå kommissorierne med henblik på at opdatere dem.	
Drøftelse: Jens Skovager Østergaard (MST) forklarede, at styregruppen for ringmærkning ikke er nedsat af VFR, men at Rådet er repræsenteret i gruppen. Claus Lind Christensen (DJ) vil arbejde på opdatering for kommissoriet for jagtprøvegruppen. Flemming Torp (FR) pointerede, at kommissoriet for udsætningsudvalget bør opdateres. Jan Eriksen konkluderede, at Claus Lind Christensen (DJ) og Flemming Torp (FR) vil skrive et udkast til kommissoriet for jagtprøvegruppen, og at jagttidsgruppens kommissorie kan fornyes i forbindelse med næste revision af jagttiderne. Angående formandsposten i Den Nationale Hjortevildtgruppe vil Jan Eriksen vende tilbage ved mødet i marts. Jens Skovager Østergaard (MST) forklarede, at DCE er ved at udarbejde en rapport, som kan bruges i prioriteringen af de næste skridt i arbejdet med gennemgangen af reservaterne.	
4. Buejagt på større hjortevildt	2022-04-12a 2022-04-12b 2022-04-12c
<i>Ramme:</i> Niels Kanstrup (DCE) præsenterede rapporten for buejagten på større hjortevildt, som fokuserer på, hvor effektiv buen er til at dræbe på en dyreværns-mæssig og etisk forsvarlig måde. Datagrundlaget er indrapporteringen fra buejægere, rapporter fra schweishundeførerne, m.v. Konklusionerne i rapporten er, at dyr der skydes med bue har en længere flugtafstand, end dyr skudt med riffel. Sandsynlighed for at finde et bueskudt dyr er mindre sammenlignet med riffelskudte dyr. Det vides dog ikke, om der er større risiko for anskydning ved buejagt. Effekten af smertetraumet er mindre ved bueskud end ved riffelskud. Der er en indikation af, at buejagt godt kan optimeres ved udvikling af udstyr og selve jagtudøvelsen.	
Drøftelse: Jan Eriksen nævnte, at Rådet skal sende en indstilling til ministeren om buejagts fremtid. Peter A. Busck (DS) spurgte, om dataindsamlingen i forhold til flugtafstanden har taget hensyn til usikkerhed som følge af selve indberetningen. Birgitte Marcussen (DN) spurgte, om der er mere viden om skud fra højdestillinger. Birgitte Heje Larsen	

(DB) spurgte, om hvad der skal til, for at man kan lave en bred undersøgelse om anskydningsrisikoen for riffelskud, haglskud og bueskud.

Niels Kanstrup (DCE) svarede, at man har forsøgt at tage højde for usikkerheden ved flugtafstanden, og at skud fra højdestillinger bør undersøges nærmere, da hjortevildtets vitale organer er bedre beskyttet på den øvre del af ryggen. En fortsat forbedret dataindsamling kan være med til at danne grundlag for brede undersøgelser angående risikoen for anskydninger.

Birgitte Heje Larsen (DB) fortalte, at DB mener, at jagt med bue sammenlignet med jagt med riffel er det næstbedste, og at DB ikke kan gå ind for at buejagten gøres permanent, men godt kan gå ind for en midlertidig forlængelse. Dog fremhævede hun, at rapportens indikationer umiddelbart er i buejagtens favør. DB vil dog gerne have en bedre undersøgelse om anskydningsrisikoen for riffeljagt, hagljagt og buejagt.

Flemming Torp (FR) fandt, at buejagten på det store hjortevildt bør fortsætte, især da smertepåvirkningen ved buejagt er betydeligt mindre end ved riffeljagt. Vedrørende sikkerhed mente han, at det lader til, at der større sikkerhed ved buejagten end ved riffeljagt som følge af buejagtens udøvelse.

Birgitte Marcussen (DN) foreslog, at der fortsættes med en forsøgsordning indtil der er et bedre datagrundlag.

Peter A. Busck (DS) sagde, at DS mener, at buejagten på det store hjortevildt skal gøres permanent. Dertil fremhævede han undersøgelsen fra Finland (i bilagene), som konkluderer, at der ikke er grund til bekymringer i forhold til flugtafstand og smerte, og at såret ved pileskud kan hele i modsætning til riffelskud, hvis dyret anskydes med bue.

Henrik Bertelsen (LF) og **Claus Lind Christensen** (DJ) fortalte, at LF og DJ mener, at buejagten skal gøres permanent, men at bueskydeprøven godt kan forbedres.

Egon Østergaard (DOF) ønskede at fokusere på det dyreværns-mæssige, hvor DOF's eneste bekymring handler om vinklingen for skudafgivelsen, som kan være en risikofaktor i forhold til anskydning.

Jan Eriksen konkluderede, at VFR ønsker, at buejagten på det større hjortevildt gøres permanent, men at dataindsamlingen fortsættes i fem år.

5. Udsætningsudvalget

Ramme:

Flemming Torp (FR) orienterede om udsætningsudvalgets arbejde. Udvalget holdt møde i slutningen af januar 2023 og vil mødes igen i marts 2023. Udvalget vil bl.a. undersøge omfanget af udsætning af fasaner. Det forventes, at DCE kan levere svar i maj 2023. Udvalgets formand og de enkelte medlemmer har drøftet, hvad der skal fokuseres på, og gruppen har afgrænset relevante emner.

Drøftelse:

Jan Eriksen nævnte, at der i udsætningsudvalgets kommissorie står, at det forventes, at medlemmerne i udvalget ikke udtaler sig til medierne under arbejdsprocessen. Dette er desværre sket nogle gange. Medlemmerne er indstillet af organisationerne, og derfor må organisationerne holde sig inden for rammerne af kommissorierne, som er vedtaget i

enighed i Rådet. **Jan Eriksen** bad derfor VFR-medlemmerne om at foranledige, at sekretariatene er bekendt med kommissoriet for udsætningsudvalget, for at forhindre at det sker igen.

6. Ulvegruppen

2022-04-13

Ramme:

Jan Eriksen fortalte, at den adaptive forvaltningsplan for ulve bør betragtes som en samlet plan, men konstaterede, at kun fire af planens 41 forslag er implementeret. Derfor har ulvegruppen lavet en prioritering af forslagene, og der er fremsat 10 prioriterede punkter, som VFR skal drøfte.

Drøftelse:

Jan Eriksen fortalte, at han på sit kommende møde med miljøministeren vil nævne, at forvaltningsplanen bør implementeres som en samlet plan. Dertil beskrev han, at der havde været meget stor interesse for informationsmøderne i ulveområderne. Efter disse møder vil der blive lavet såkaldte dialogmøder, hvor VFR-medlemmerne kan deltage på det sidste møde.

Birgitte Marcussen (DN) opfordrede til, at ministeren får præsenteret alle 41 forslag.

Jens Skovager Østergaard (MST) medgav, at der har været stor interesse for informationsmøderne, og at MST om nødvendigt kigger på behovet for at udvide rammen for dialogmøderne.

Jan Eriksen konkluderede, at VFR tilslutter sig prioriteringen i ulvegruppens forslag.

7. Jagttider

Ramme:

Jan Eriksen fortalte, at VFR har talt om, at der mangler data for husmår i forhold til drøftelserne vedrørende jagttiderne, og at Rådet gerne så en bestandsgenopretning for harer og agerhøne, og at man desuden skulle afvente den internationale forvaltningsplan for ederfugl.

Drøftelse:

Claus Lind Christensen (DJ) sagde, at VFR har valgt, at arterne kan tages op igen, hvis der opstår behov herfor. Dertil bør forvaltningsplanen for ederfugl undersøges, og der skal laves en bestandsgenopretningsplan for bestandene for agerhøne og hare. Der mangler data ift. husmår. Han forventede desuden, at der snart skal vedtages kvoter for ederfugl. Her får Danmark tildelt en kvote, og man skal finde ud af, hvordan denne kan overholdes. Endvidere nævnte han, at genopretningsplanernes formål for agerhøns og hare kan være at skabe levestedsforbedringer og genbesøge tidligere forvaltningsplaner.

Camilla Uldal (MST) meddelte, at den adaptive forvaltningsplan (adaptive harvest management plan) for ederfugl først er endeligt klar i 2024, hvorfor sagen tidligst kan komme på dagsordenen i VFR til december 2023 ift. et udkast til planen.

Ole Roland Therkildsen (DCE) kunne orientere om, at man i beskrivelsen af bestandsudviklingen for husmår primært benytter vildtudbyttestatistikken. DCE kan dog vælge at igangsætte andre dataindsamlingsmetoder, såsom optællinger ved

vildtkameraer. DCE samarbejder med DJ om at udvikle en systematiseret dataindsamlingsmetode. **Claus Lind Christensen** (DJ) svarede, at DJ ønsker, at der udarbejdes udbredelseskort og kort over bestandstætheder. Dertil udtrykte han bekymring om, at man er bagefter for så vidt angår muligheden for at kunne lave en tilfredsstillende indstilling på mødet til december grundet usikkerheder i datagrundlaget. Dette vil føre til, at det kan blive vanskeligt at få ændringer i jagttidsbekendtgørelsen på plads til 1. juli 2024.

Jan Eriksen konkluderede, at der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal beskæftige sig med agerhøne, hare, husmår og ederflugt. Gruppen skal inden den 20. marts 2023 være nedsat og første møde skal være i kalenderen med henblik på at drøfte, hvordan man kan komme videre med arbejdet for de fire arter. Gruppen vil gå i dialog med MST for at afklare, hvilke undersøgelser, der skal og kan igangsættes.

8. Status på danske og internationale forvaltningsplaner

2022-04-14

Ramme:

Camilla Uldal (MST) åbnede for spørgsmål om de nationale og internationale forvaltningsplaner for de forskellige vildtarter.

Drøftelse:

Egon Østergaard (DOF) spurgte til fremtiden for forvaltningsplanen for marsvin, og **Claus Lind Christensen** (DJ) spurgte hvor meget man er forpligtiget til i forhold til udførelsen af de forskellige forvaltningsplaner. **Camilla Uldal** (MST) svarede, at arbejdet vedrørende forvaltningsplanen for marsvin ligger hos fiskerimyndighederne, og at forvaltningsplanerne betragtes som administrationsgrundlag, som myndighederne forvalter efter. Planerne er ikke juridisk bindende.

Jan Eriksen spurgte til status for forvaltningsplanen for invasive arter. **Birgitte Heje Larsen** ønskede at få afklaring på, om der i forvaltningsplanen for odder kan indgå indsatser om spærreriste i vandløb på Sjælland, hvor odderen nu også befinder sig. **Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at forvaltningsplanen for invasive arter kan opdateres, men at det endnu ikke er afklaret, om og i givet fald hvornår dette skal ske. Angående spørgsmålet om odderen fortalte han, at MST har haft dialog med Fiskeristyrelsen og er ved at sætte et møde op, MST ser dog ikke et behov for en ny forvaltningsplan.

Claus Lind Christensen (DJ) ønskede at vide, om AEWA planerne skal opfattes som administrationsgrundlag eller som lovtekst. **Jens Skovager Østergaard** (MST) sagde, at man er forpligtiget til at leve op til dele af forvaltningsplanerne og følge op på disse samt de eventuelle kvoter, der fastsættes.

9. Oversigt over anvendelsen af jagttegnsmidlerne

2022-04-15

Ramme:

Jens Skovager Østergaard (MST) orienterede om oversigten over anvendelsen af jagttegnsmidlerne. Jagttegnsløbere betaler årligt en afgift. Midlerne herfra anvendes til jagt- og vildtforvaltningsmæssige formål. I forhold til IT-udviklingen af systemet som anvendes til jagttegnsudstedelsen er MST ved at afdække behov og udbudsformer.

Drøftelse:

Egon Østergaard (DOF) spurgte, om sagen om PFAS skal undersøges nærmere, og **Peter A. Busck** (DS) spurgte, om hvordan midlerne prioriteres til jagtportalen. **Jens Skovager Østergaard** (MST) svarede, at der pågår arbejde med at udvikle en strategi for håndtering af PFAS generelt, og at vildt er et lille hjørne heraf. I første omgang har man fokuseret på svømmeænder i forbindelse med PFAS, men man skal finde ud af, om dataindsamlingen skal udbredes. Især på Harboøre Tange og Agger Tange har der været store koncentrationer af PFAS i ænder. Angående jagtportalen er det primære hensyn at sikre stabil og sikker drift af jagttegnsadministrationssystemet, hvor det nuværende system ikke bliver ved med at kunne opdateres.

Henrik Bertelsen (LF) mente, at administrationsprocenten til de forskellige tilskudsordninger er u hensigtsmæssigt høj. Til dette svarede **Jens Skovager Østergaard** (MST), at små ordninger er relativt dyre at administrere.

10. Etik og jagt

2022-04-16

Ramme:

Jan Eriksen havde udsendt et dokument, som skal fungere som ramme for VFR's arbejde vedrørende etik og jagt og spurgte til rådsmedlemmernes holdninger til dette.

Drøftelse:

Birgitte Marcussen (DN) spurgte om regulering også indgår i drøftelserne for etik og jagt, og påpegede at der i indledningen står, at et flertal af befolkningen accepterer jagt på to præmisser - anvendelsen af dyret og at dyret lider mindst muligt. Men mente, at en yderligere præmis om minimering af gener for naboer og andre naturbrugere også bør inddrages. **Jan Eriksen** svarede, at temaerne som indgår i dokumentet er dem, som VFR-medlemmerne har drøftet i december 2022. Man kan eventuelt undersøge videre, hvordan befolkningen ser på jagten som helhed. Han medgav, at der kan opstå etiske udfordringer ved regulering, men at hoveddiskussionen i regulering ikke ligger i disse drøftelser.

Claus Lind Christensen (DJ) understregede, at DJ har lavet undersøgelser af befolkningens syn på jagt, som viser, at der er generelt accept hos befolkningen.

Egon Østergaard (DOF), **Birgitte Marcusen** (DN) og **Birgitte Heje Larsen** (DB) fandt, at regulering med fordel kan indgå i arbejdet med etik og jagt.

Jan Eriksen konkluderede, at han vil komme med en dybere beskrivelse af indholdet af de seks punkter, som VFR skal drøfte. Han vil præsentere en arbejdsplan, hvori det skal indgå, om arbejdet med etik og jagt skal foregå i et nyt eller eksisterende et udvalg eller direkte i VFR.

11. Meddelelser

Charlotte Brøndum berettede bl.a. om rapporten om faunakriminalitet, der er færdig og udsendt til VFR's organisationer. I regeringsgrundlaget indgår der bl.a. tekst om en ny naturlov, under det hertil relaterede arbejde vil VFR blive inddraget.

12. Orientering

Orientering fra formanden

Jan Eriksen fortalte, at han har et møde med ministeren i marts. Dertil berettede han om det gode samarbejde mellem DOF og DJ i forhold til rovfugle, og at der er fortsat stigende interesse for etik og jagt.

Orientering fra rådsmedlemmerne

Egon Østergaard (DOF) kunne orientere om, at DOF har deltaget i mødet om faunakriminalitet, hvor der er mange udfordringer med at løfte sager, især angående ulve og rovfugle. **Henrik Bertelsen** (LF) deltog også på mødet og nævnte, at det ikke kun er jægere, der begår faunakriminalitet. **Claus Lind Christensen** (DJ) beskrev politiet og vildtkonsulenternes mulige samarbejde, der kan løse mange udfordringer. Især forslaget om at indføre mulighed for konfiskation af jagttegnet er en faktor, der kan gøre, at folk vil afstå fra at udøve faunakriminalitet.

13. Kommende møder

2022-04-17

Ramme:

Næste møder i VFR er

- *Mandag den 20. marts 2023 (København)*
- *Tirsdag den 6. juni 2023 (Odense)*
- *Torsdag og fredag den 28.-29. september 2023*
- *Onsdag den 13. december 2023 (København)*

Jan Eriksen opfordrede rådsmedlemmerne til at komme med indspil til studieturen i september 2023.

14. Eventuelt

Jan Eriksen fortalte, at undersøgelserne om rådyr er forsinkede, men at han forventede, at punktet kan komme på programmet til næste møde i VFR. Han sluttede med at gentage, at VFR vil sende en indstilling til MIM om, at buejagt på større hjortevildt skal gøres permanent, der vil blive lagt en kortfattet orientering om beslutningen op på Vildtforvaltningsrådets hjemmeside.